ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Ministre de la Défense nationale, le 17 novembre 1994, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "portant fixation de la date à partir de laquelle la Commission de contrôle de la représentativité des organisations syndicales professionnelles des militaires peut commencer ses activités et mettant en vigueur certaines dispositions de la loi du 21 avril 1994 modifiant la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des forces armées et la loi du 11 juillet 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats du personnel militaire des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical", a donné le 23 novembre 1994 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 17 november 1994 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de datum vanaf wanneer de controlecommisie inzake de representativiteit van de professionele syndicale organisaties van de militairen haar werkzaamheden kan beginnen en tot inwerkingstelling van sommige bepalingen van de wet van 21 april 1994 tot wijziging van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht en van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst", heeft op 23 november 1994 het volgend advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 2, introduit par la loi du 15 octobre 1991 dans les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, l'urgence qui permet au ministre de demander que l'avis de la section de législation soit donné dans un délai ne dépassant pas trois jours doit être spécialement motivée. En l'occurrence, elle l'est dans les termes suivants :

> "... Deze hoogdringendheid wordt ingeroepen opdat de controlecommissie bedoeld in artikel 11 van de wet van 11 juli 1978, opgericht door het koninklijk besluit van 11 juli 1978, zo spoedig mogelijk haar werkzaamheden zou kunnen beginnen en dit met inachtneming van de nieuwe voorwaarden die door artikel 6 van de wet van 21 april 1994, dat artikel 5 van de wet van 11 juli 1978 heeft gewijzigd, werden opgelegd inzake de representativiteit van de professionele syndicale organisaties".

*

* *

Dans le bref délai qui lui est imparti, le Conseil d'Etat doit se limiter à formuler les observations ci-après.

*

* *

EXAMEN DU PROJET.

Intitulé.

Il y a lieu d'omettre les mots "... certaines dispositions de ..." car ils sont contredits par l'article 2.

Préambule.

1. A l'alinéa 1er, il convient d'écrire "... notamment l'article 11, modifié par la loi du 21 avril 1994;" car la modification résultant de la loi du 1er septembre 1980 est devenue sans objet.

2. L'alinéa 3 ne constitue pas le fondement légal de l'arrêté en projet. Il doit donc être omis.

Dispositif.

Article 2.

L'article 19 de la loi du 21 avril 1994 modifiant la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des forces armées et la loi du 11 juillet 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats du personnel militaire des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical dispose :

"Chacune des dispositions de la présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et, au plus tard, le premier jour du vingt-quatrième mois suivant le mois de sa publication au Moniteur Belge" (1).

Cet article, à défaut de l'y autoriser expressément, ne permet pas au Roi de fixer la date d'entrée en vigueur des dispositions de la loi précitée à une date antérieure à celle de l'entrée en vigueur des arrêtés pris en exécution dudit article. Ceci reviendrait, en effet, à donner à ces dispositions légales un effet rétroactif. Au surplus, un tel effet est inutile. D'après les explications qui ont été fournies au Conseil d'Etat, il procéderait de l'intention, erronée, de corriger une prétendue imperfection de l'article 1er de l'arrêté royal du 11 août 1994 portant création de la commission de contrôle visée à l'article 11 de la loi du 11 juillet 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats du personnel militaire des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical. Cette disposition aurait, en effet, selon l'officier délégué, mis en vigueur les articles 5 et 11 de la loi du 11 juillet 1978, mais non les modifications apportées à ces articles par les articles 6 et 12 de la loi modificative du 21 avril 1994.

---

(1) L'article 19 de la loi du 11 juillet 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats du personnel militaire des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical dispose, quant à lui :

"L'entrée en vigueur et la mise en application des diverses dispositions de la présente loi sont assurées par le Roi aux dates et selon les modalités qu'Il fixe".

Or, tel que l'article 1er de l'arrêté royal du 11 août 1994 est rédigé, en visant "l'article 5 de la loi du 11 juillet 1978 ... modifié par la loi du 21 avril 1994 ..." et "l'article 11 de la loi modifié par la loi du 21 avril 1994 ...", il a déjà eu comme effet de mettre en vigueur dans les limites indiquées, les modifications apportées au texte de base par la loi du 21 avril 1994. Le Roi trouvait dans l'article 19 de la loi du 11 juillet 1978 et dans l'article 19 de la loi du 21 avril 1994 l'habilitation nécessaire à cette mise en vigueur.

Volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moet de minister, wanneer hij vraagt dat het advies van de afdeling wetgeving binnen een termijn van ten hoogste drie dagen wordt gegeven, dat verzoek om spoedbehandeling met bijzondere redenen omkleden. In het onderhavige geval luidt de motivering aldus :

> "... Deze hoogdringendheid wordt ingeroepen opdat de controlecommissie bedoeld in artikel 11 van de wet van 11 juli 1978, opgericht door het koninklijk besluit van 11 juli 1978, zo spoedig mogelijk haar werkzaamheden zou kunnen beginnen en dit met inachtneming van de nieuwe voorwaarden die door artikel 6 van de wet van 21 april 1994, dat artikel 5 van de wet van 11 juli 1978 heeft gewijzigd, werden opgelegd inzake de representativiteit van de professionele syndicale organisaties".

*

* *

De Raad van State moet zich, binnen de korte termijn die hem is toegemeten, bepalen tot het maken van de volgende opmerkingen.

*

* *

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP.

Opschrift.

De woorden "... sommige bepalingen van ..." moeten vervallen, daar ze in tegenspraak zijn met artikel 2.

Aanhef.

1. In het eerste lid behoort te worden geschreven : "..., inzonderheid op artikel 11, gewijzigd bij de wet van 21 april 1994;". De wijziging die voortvloeit uit de wet van 1 september 1980, is immers doelloos geworden.

2. Het derde lid vormt niet de rechtsgrond van het ontworpen besluit, zodat het moet vervallen.

Bepalend gedeelte.

Artikel 2.

Artikel 19 van de wet van 21 april 1994 tot wijziging van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht en van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst bepaalt :

"Iedere bepaling van deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning en uiterlijk op de eerste dag van de vierentwintigste maand volgend op die waarin zij in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt" (1).

Dit artikel staat de Koning niet toe voor de bepalingen van voornoemde wet een datum van inwerkingtreding te bepalen die voorafgaat aan de datum van inwerkingtreding van de besluiten die ter uitvoering van voormeld artikel zijn vastgesteld, daar het Hem niet uitdrukkelijk ertoe machtigt. Zulks zou er immers op neerkomen dat aan die wetsbepalingen terugwerkende kracht wordt verleend. Bovendien is een zodanig gevolg onnodig. Volgens de aan de Raad van State verstrekte uitleg zou aan de basis ervan de verkeerde bedoeling liggen om in artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 augustus 1994 tot oprichting van de controlecommissie bedoeld in artikel 11 van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst een vermeende fout recht te zetten. Volgens de gemachtigde officier zou die bepaling immers de artikelen 5 en 11 van de wet van 11 juli 1978 in werking hebben doen treden, doch

---

(1) Artikel 19 van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst bepaalt zijnerzijds :

"De inwerkingtreding en de toepassing van de onderscheiden bepalingen van deze wet worden verzekerd door de Koning op de data en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt".

niet de wijzigingen die in deze artikelen bij de artikelen 6 en 12 van de wijzigingswet van 21 april 1994 zijn aangebracht.

Artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 augustus 1994, doordat het in zijn huidige lezing verwijst naar "artikel 5 van de wet van 11 juli 1978 ... gewijzigd door de wet van 21 april 1994 ..." en naar "artikel 11 van de wet, gewijzigd door de wet van 21 april 1994 ...", heeft echter reeds tot gevolg gehad dat de wijzigingen die bij de wet van 21 april 1994 in de basistekst zijn aangebracht, binnen de aangegeven grenzen in werking zijn getreden. De Koning heeft de voor deze inwerkingtreding vereiste machtiging ontleend aan artikel 19 van de wet van 11 juli 1978 en aan artikel 19 van de wet van 21 april 1994.

La chambre était composée de :

Messieurs R. ANDERSEN, président de chambre,
de Heren kamervoorzitter,

C. WETTINCK, conseillers d'Etat,
Y. KREINS, staatsraden,

Madame M. PROOST, greffier,
Mevrouw griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. B. DEROUAUX, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. HENSENNE, référendaire adjoint.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. DEROUAUX, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. R. HENSENNE, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. PROOST. R. ANDERSEN.